

**PAMIATKOVÝ ÚRAD
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava

**Mestský výbor Slovenského zväzu
ochrancov prírody a krajiny
Godrova 3/b
811 06 Bratislava**

Váš list zo dňa:
24. 3. 2010

Naše číslo : 10/2010 – inf.
PÚ-2010/277- 3/ 2542/SKO

Vybavuje:
ÚGR

Bratislava dňa:
7. mája 2010

Vec: Doplňujúce otázky - odpoveď

Listom, ktorý nám bol doručený 31. marca 2010 ste sa obrátili na Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) s ďalšími doplňujúcimi otázkami (k Vašej pôvodnej písomnosti zo dňa 4. 2. 2010 vo veci: Opätovný podnet na vyhlásenie nehnuteľnosti za Národnú kultúrnu pamiatku a žiadosť o informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z.), i keď sme Vám na mnohé z nich odpovedali v zákonom stanovenej lehote našim listom zo dňa 15. 2. 2010 č. PÚ-2010/277-1/795/SKO.

1. Úrad vykonáva sústavný a priebežný základný výskum, ktorému sa o. i. venuje aj v rámci revízie Ústredného zoznamu pamiatkového fondu už viac rokov. Súčasťou resp. výsledkom revízie sú aj početné podnety na vyhlásenie nových národných kultúrnych pamiatok (ďalej len „NKP“) - momentálne vyše 1300 podnetov, ktoré sa postupne posudzujú a spracovávajú. V súčasnosti prebieha architektonicko-historický aj archívny výskum PKO, ktorému sa doposiaľ žiadne odborné a vedecké pracovisko na Slovensku špeciálne nevenovalo. Jeho výsledky sa priebežne spracovávajú a zhodnocujú a budú syntetizované v záverečnom materiáli, ktorý bude jedným z podkladov pre stanovisko úradu k vášmu podnetu na vyhlásenie PKO za NKP. Okrem toho vykonal úrad aj obhliadku areálu vrátane interiérov.
2. Úrad má zriadený svoj interný poradný orgán a to Komisiu pre posudzovanie pamiatkového fondu (ďalej len „komisia“). Komisia pracuje priebežne už niekoľko rokov a zaoberá sa všetkými podnetmi a návrhmi na vyhlásenie NKP, zrušenie vyhlásenia NKP a na zmenu vyhlásenia NKP. Závery komisie sú interným odborným podkladom a majú odporúčací charakter. Ako sme už napísali, v komisii sú zastúpené všetky zásadné odbornosti, ktoré sa podieľajú na ochrane pamiatkového fondu, predovšetkým v oblasti národných kultúrnych pamiatok. Členmi komisie sú štátni zamestnanci s príslušnými odbornosťami a skúsenosťami v oblasti ochrany pamiat-

kového fondu. Títo zamestnanci nie sú verejnými osobami, zasadnutia komisie sú neverejné a závery komisie taktiež nie sú verejným dokumentom.

Úplný sumár poznatkov vrátane výsledkov výskumov a ďalších dokladov vo veci vyhlásenia PKO za NKP bude predložený komisii.

3. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, k dnešnému dňu nebol sumárny materiál spracovaný a teda nebol predložený na rokovanie komisie.
4. Ako sme už uviedli v bode 2 a 3, komisia zatiaľ neprijala žiadne závery.
5. Odpoveď je totožná s obsahom bodu 2 a 3.

Odpovede na druhý súbor Vašich otázok:

1. Úrad je orgán štátnej správy a konať môže jedine v súlade so zákonmi, v prvom rade so zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a tiež musí rešpektovať a dodržiavať všetky súčasne platné právne predpisy. Predbežné opatrenie nemôže vyhlásiť z dôvodu, že nie je začaté správne konanie a predbežné opatrenie môže byť iba súčasťou správneho konania. Úrad nemá zákonnú možnosť počas realizácie výskumu zabrániť zbúraniu PKO, nakoľko vlastník pozemkov má k dispozícii právoplatné rozhodnutie stavebného úradu Mestskej časti Bratislava – Staré mesto o odstránení stavby.
2. Ako vyplýva z bodu 2 prvého súboru odpovedí, komisia koná priebežne už niekoľko rokov a nie je vymenovaná osobitná komisia pre riešenie PKO. Na ďalšie otázky tohto bodu sme odpovedali v bode 2. a 4. prvého súboru odpovedí.
3. Zamestnanci, ktorí pracujú na Vašom podnete sa zoznámili s publikovanými príspevkami odborníkov v tejto oblasti vrátane tých, ktoré ste uviedli v prílohe podnetu zo 4.2.2010. Konštatujeme však, že až do začiatku celej záležitosti v roku 2005, spojenej s predajom pozemkov a plánovaným zbúraním objektu PKO bol stav záujmu odbornej verejnosti o tento súbor objektov charakterizovaný počtom publikovaných odborných príspevkov iba jeden (!) s nasledovným hodnotením: „ *Komplex bývalých veľtržných pavilónov sa líniovo rozkladá pozdĺž frekventovanej cestnej trasy rovnobežnej s brehom Dunaja. Pomerne stiesnené priestory medzi nábrežím a pätou svahu si vynútili výraznú linearitu, pri ktorej sa stráca mohutnosť budov s dvoma veľkými sálami a jednou športovou halou. V objektoch bol neskôr umiestnený tzv. Park kultúry a oddychu a konali sa tu veľké výstavy a veľtrhy. Ani architektonickými prostriedkami sa nepodarilo vytvoriť členitejší a tvarovo zapamätateľnejší celok. Neskôr (1975) sa pristavaním oceľových pavilónov (architekt Ferdinand Milučký) tesne k dunajskej fasáde ešte viac zotrela osobitá tvár pôvodného komplexu. Koncom storočia sa začalo uvažovať o radikálnej prestavbe celého komplexu.*“ od autorov DULLA, M. – MORAVČÍKOVÁ, H.

Architektúra Slovenska v 20. storočí. Bratislava, Slovart 2002. Pokiaľ bude ktorékoľvek akademické alebo odborné pracovisko disponovať výskumným materiálom k danej problematike, radi sa s ním oboznámime. Úrad v celej svojej činnosti podľa potreby konzultuje s externým prostredím a komunikuje s odborníkmi.

4. Práve s ohľadom na danú problematiku zorganizoval úrad v roku 2008 dve zásadné konferencie s medzinárodnou účasťou ako bezprostrednú reakciu na problematiku ohrozenia modernej architektúry ale rovnako i problematiku súžitia historického prostredia s novými rozvojovými trendmi a to:

- Hodnoty a perspektívy ochrany architektúry a urbanistických štruktúr 50. a 60. rokov 20. storočia.

- Konzervácia verzus rozvoj pamiatkového prostredia.

Ani na jednej z oboch konferencií neodznala problematika PKO, ani z hľadiska hodnotenia jeho miesta v dejinách slovenskej architektúry, ani ako ohrozeného fenoménu nebola predmetom záujmu prednášajúcich a ani neodznala ako problém v odbornej diskusii.

Zdôrazňujeme, že konferencie pripravoval vedecký výbor z externého prostredia; účastníkmi boli prednášajúci z celého spektra vedeckých, akademických, odborných inštitúcií. Konferencie boli prístupné verejnosti a ich propagácia bola zabezpečená prostredníctvom písomných pozvánok vedeckým a odborným inštitúciám, štátnej správe i samospráve, okrem iných napr. aj Spoločnosti pre trvalo udržateľný život v SR, ako aj informáciami publikovanými na internetovej stránke úradu.

So širokou paletou názorov je úrad oboznámený, rovnako aj s podpisovými akciami a ďalšími aktivitami. Úrad ako orgán štátnej správy musí konať v medziach zákona. Pri svojej činnosti musí narábať s odbornými argumentmi a v prvom rade prihliadať na právne a odborné kritériá.

5. Úrad oficiálne komunikuje s občanmi v rámci správnych konaní a pri riešení konkrétnych situácií, v rámci zákonom určeného rozsahu. (napr. - ako sme už napísali v liste z 15.2. 2010 - pri vyhlasovaní vecí za NKP ide podľa § 15 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov o účastníkov konania – vlastníka a v prípade nehnuteľnej veci aj obec a ako dotknutý orgán - stavebný úrad).

Komunikácia s verejnosťou sa realizuje na rôznych akciách, napríklad: výročné dni, dni otvorených dverí, verejné odpočty (ostatný sa konal dňa 8. apríla 2010). Verejná prezentácia výsledkov práce komisie je zahrnutá v rámci prezentácie úradu na verejných odpočtoch, ktoré sa konajú najmä pre oboznámenie verejnosti s prácou úradu.

Verejnú diskusiu a vypočutie občanov považujeme samozrejme za prirodzené inštitúty demokratickej spoločnosti, všetky tieto aktivity však v záležitosti okolo PKO majú byť podľa nášho názoru správne smerované predovšetkým voči orgánom mesta, ktoré má mať v pozícii samo-

správy prvoradý záujem PKO zachovať a počúvať hlas svojich obyvateľov a ktoré v pozícii vlastníka predalo pozemky pod svojimi budovami. Ďalej majú smerovať voči orgánom Starého Mesta, ktoré má mať rovnaký záujem a ktoré v polohe stavebného úradu vydalo búracie povolenie. I naďalej je primárne problém PKO problémom komunálnej politiky a nie problémom odborným.

Tu by sme dali radi do pozornosti Závery a odporúčania konferencie „Hodnoty a perspektívy.....“, z ktorých citujeme: „Občianske ochranné iniciatívy majú nezastupiteľné miesto pri ochrane architektúry a urbanizmu 50. a 60. rokov. Preceňovanie najvyššieho stupňa ochrany a jeho využívanie iba v krízových situáciách oslabuje jeho principiálny význam.“

6. Keďže úrad nezačal správne konanie, neuskutočnili sa zatiaľ žiadne stretnutia. Komunikovali sme písomne s vlastníkom za účelom sprístupnenia objektu PKO pre odbornú obhliadku a so stavebným úradom, od ktorého sme si vyžiadali vydané rozhodnutia v predmetnej veci.
7. Vami uvádzané opätovné podanie zo dňa 31.1.2010 úrad vôbec neobdržal.
8. Aj táto otázka je už zodpovedaná vyššie.

Týmto tiež reagujeme na Váš list zo dňa 23. 4. 2010.

S pozdravom

Pamiatkový úrad
Slovenskej republiky
Cesta na Červený most 6
814 06 Bratislava

PhDr. Katarína Kosová
generálna riaditeľka